

JOOJI XADGUDUBKA GALMADA

Hagaha Tallaabo-tallaabo
ah ee Wacyigelinta &
Ka-hortagga

Strategic Initiative
for Women in the
Horn of Africa

SIHA Network

TACADIGA GALMADA

**waa fal kasta oo galmo ah
ama dhaqan la xiriira oo
lagu sameeyo qof si qasab
ah ama aan raalli uu na ka
ahayn. Waxaa ka mid ah
kufsiga, isku dayga
kufsiga, iyo taabasho ama
salaaxid aan qofka kale
rali ka aheyn.**

BAAHSANAANTA CAALAMIGA AH

Hal dumar ah oo ka mid
ah saddexdi haween
ahba , adduunka ayaa la
kulantay kufsi ama
xadgudub galmo mar
uun inta ay noolayd.

Afrika

**gudaheeda, kufsiga iyo
xadgudubka galmada ayaa si
aad ah uga baahsan, taasoo
cabsi leh. Tusaale ahaan,
qaaradda Afrika ee ka hooseysa**

**Saxaraha, 45% haweenka
ayaa sheegay in ay
la kulmeen jirdil
ama xadgudub
galmo oo uga
yimid
lammaanaho
oda dhow.**

Noocyada Xadgudubyada Galmada

Xadgudubka galmada wuxuu ka
koobnaan karaa dhowr nooc,
waxaana ka mid ah

- ◆ **Kufsi:** Galmo lagu qasbay ama lagu cadaadiyay qof.
- ◆ **Dhibaateyn:** Dhiirrigelin galmo ama hadallo aan la rabin oo la xiriira galmada.
- ◆ **Taabasho Sharci-darro ah:** Taabasho ama salaaxid aan munaasab ahayn.
- ◆ **Kufsigu Carruurta:** Nooc kasta oo xiriir galmo ah oo lala yeesho qof aan qaangaar ahayn.

GOOBAHA/XAALADAHA UU KA DHICI KARO XADGUDUBKA GALMADA

Xadgudubka galmada wuxuu ka dhici karaa meelo badan oo kala duwan, waxaana ka mid ah:

**Guriga
gudaahiisa**

Goobaha dadweynaha
sida wadooyinka, meelaha lagu nasto,
suuqyada, iwm.

**Goobaha
shaqada**

**Meelaha ay colaadaha
ka jiraan**

**Iskuulada iyo
jaamacadaha**

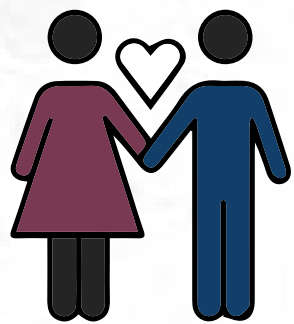
**Baraha internet-ka iyo
goobaha online-ka ah**

DADKA U BADAN EE GAYSTA XADGUDUBKA GALMADA

Xadgudubka galmada waxaa badanaa geysta qofka dhibbanuhu yaqaan, waxaana ka mid noqon kara:

Lamaanaha dhow
(sida: sayga, saaxiibka,
ama xaaska).

**Asxaabta ama dadka
la yaqaan** (sida: shaqo
wadaag ama arday isku
fasal ah).

Xubnaha qoyska
(sida: aabbe, adeer,
ama walaal).

Dad shisheeye
(waxay ka dhici kartaa
meelaha dadweynuhu ku
badan yahay ama
meelaha cidla ah).

SAAMEYNTA XADGUDUBKA GALMADA KU YEELATO DHIBBANAYAASHA

Xadgudubka galmada wuxuu saameyn daran ku yeeshaa dhibbanayaasha, waxaana ka mid noqon kara:

- **Dhibaatooyin caafimaad oo jireed** sida cudurrada galmada lagu kala qaado (STIs), uur, iyo dhaawacyo jireed.
- **Dhibaatooyin maskaxeed** sida murugo joogto ah (PTSD), welwel, niyad-jab, ama xitaa is-dil.
- **Culeys bulsho iyo go'doon** oo si xun u saameeya nolosha shaqo iyo xiriirrada bulshada ee qofka.
- **Cudurro raaga** oo xagga jirka iyo maskaxdaba ah.
- **Kalsooni darrada dadka kale iyo dhibaatooyinka la xiriira dhisidda xiriirro caafimaad qaba.**

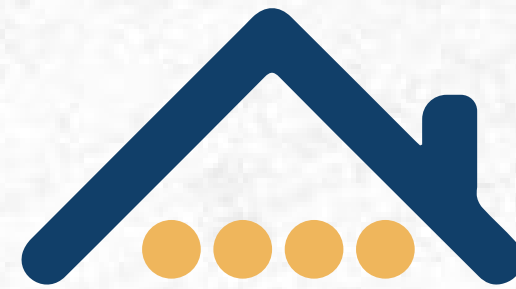

SIDEE LOO HORTAGI KARO XADGUDUBKA GALMADA

Istaraatiijiyadaha looga hortago xadgudubka galmada waxaa ka mid ah:

Kor u qaadidda wacyiga ku saabsan oggolaanshaha iyo xiriirrada ku dhisan ixtiraamka.

Dhiirrigelinta dhibbanayaasha iyada oo la siiyo agab, taageero, iyo meel ammaan ah.

Adkaynta sharciyada iyo hirgelintooda si looga hortago xadgudubka galmada.

Ololayaal bulshada lagu wacyigelinayo si loo yareeyo eedaynta dhibbanayaasha loona abuuro deegaan taageero leh oo loogu talagalay dadka la kulmay xadgudubka.

DOORKA QOF WALBA EE KA HORTAGGA XADGUDUBYADA GALMADA

Qofka shakhsiga ah: Waa inuu fahmaa oo ixtiraamaa xuduudaha dadka kale, ka hadlaa dhaqamada aan habboonayn, una istaagaa taageerada dhibbanayaasha.

Bulshada: Waa in ay abuuraan dhaqan ku dhisan ixtiraam iyo sinnaanta, kana shaqeeyaan dhiirrigelinta wadahadallada furan ee ku saabsan xadgudubka galmada.

Dowladaha, ururrada bulshada rayidka ah (CSOs), iyo la-hawlgalayaasha

horumarka: Waa in ay xaqiijiyaan in sharciyo iyo siyaasado jira ay si dhab ah uga hortagaan xadgudubka galmada isla markaana ay taageeraan dhibbanayaasha.